

La portalada del Temple del Tresor, a Petra

PASSEJANT PER ... / JOSEPA BLANCH

Jordània

De l'antiga ciutat romana de Jerash al desert de Wadi Rum, passant per l'impressionant temple de Petra, el país evoca la imatge mítica de l'Orient de la nostra infantesa

El Pròxim Orient ha estat sempre un indret mític, arrelat a la nostra memòria des de la infantesa, fixat a la nostra consciència. La societat a la qual pertanyem, i en la qual hem estat educats, ha tingut en la religió un puntal important per al seu manteniment. La Història Sagrada i la manipulació que se n'ha fet des de sempre, barrejada amb la candidesa d'un infant, fa que els llocs marcats com a sagrats, per la Bíblia i el Nou Testament, ressonin en els nostres records adults amb una mescla de misteri i encant.

Aquest aiguabarreig de sentiments es palesa a la primera visita que fem per Jordània. En sortir d'Amman, i pujant cap al Mont Nebo, es perfila la silueta de les muntanyes d'Israel, amb Jerusalem al fons. També Jericó, a només pocs quilòmetres, ens recorda Terra Santa. Aquí, al Mont Nebo, hi ha un memorial de Moisès, perquè, tal i com va dir la profecia, veuria de lluny la Terra Promesa, però no la trepitjaria. És en aquest indret on se suposa que Moisès està enterrat. No se n'han trobat mai les restes.

País d'un 80% de desert, té una manca d'aigua molt important. A la capital, Amman, l'aigua està racionada. Als sostres de les cases, s'hi veuen dipòsits, que tenen bona cura d'emplenar durant les hores que hi ha subministrament. Només les ribes del Jordà són fèrtils. Les aigües d'aquest riu fronterer reguen horta i fruiters per abastir la població. Fins fa uns anys, el riu Jordà moria al Mar Mort, però, un bon dia, els israelians van decidir girar l'aigua cap al seu territori, i aquest fet, acompanyat d'altres rius i torrents que per diverses raons han deixat d'alimentar aquest mar, provoca que el Mar Mort perdi cada any una quantitat molt important de la seva capacitat i els pronòstics per la seva supervivència són molt poc alentidors. Es veu que ja fa anys que es parla d'un projecte de portar aigua des del Mar Roig. Ara comença a ser urgent.

Malgrat la pèrdua gradual de volum, encara hi quedava aigua, per poder-nos banyar i experimentar la sensació de surar. Amb un 35% de sal, s'ha d'anar molt en compte amb els esquitxos als ulls, si tens una ferida veus les estrelles, és impossible de nedar, l'aigua et gira sempre de panxa amunt, el més escaient és fer el mort. Per als més atrevits, rètols arreu prohibeixen qualsevol altra cosa que no sigui la de provar de flotar. Dia molt ventós i xafogós, estem en una depressió de 400 metres, el mar havia arrossegat molta brutícia. A la tornada, i explicant que per entrar al mar s'havia de tenir valor de tan brut com estava,

persones que s'han banyat a la banda israelita diuen que allà és molt net. El vent porta la porqueria, o són els propis jordans que fan servir el mar d'abocador?

Tot Jordània es poc net. A les cunetes de les carreteres s'hi apilen les deixalles. En els arbres, moltes vegades precioses oliveres, hi pengen trossos de bosses de plàstic que voleien i s'hi enganxen. Han adoptat els productes del món occidental, però tenen pendent el tema del reciclatge.

A Jerash, antiga ciutat romana, amb important patrimoni, es fa evident la manca de recursos que té el país. Intenten de posar en ordre totes aquestes restes, però hi ha poc finançament per fer-ho efectiu i de pressa. Una de les parts que encara es conserva força bé, el teatre, té una acústica perfecta. Ens dediquem a cridar i cantar des d'un punt determinat i evidenciem que se sent perfectament des de tot arreu. Una part dels seients de la graderia té una marca gravada a la pedra. Són els llocs reservats als patricis, als governants i, en definitiva, als rics, que han de portar una rajoleta amb el mateix símbol per poder ser identificats i seure en el seu lloc privilegiat.

Per a Jordània, una considerable font d'ingressos és el transport. Una sola carretera important creua el país de nord a sud. Diàriament, i per mitjà d'aquesta via, milers de camions, jordans i dels països veïns, creuen el territori per arribar al port d'Aqaba, al Mar Roig, el seu punt d'enllaç amb l'exterior. Les mines de fosfats, únic mineral remarcable, són també una bona ajuda per a tan precària situació.

Resseguint aquest traçat cap al sud, a estones semblant a una autovia en construcció, a estones a una carretera secundària, només veiem desert. Sorra, pols, terra àrida, tendes de nòmades, fum de les mines. El trajecte es força monòton.

Arribem a un altiplà i, naturalment, ens parem per a la foto. Als nostres peus, el desert del Wadi Rum s'obre amb tot el seu esplendor. És un desert peculiar, diferent del desert del nostre imaginari. És un terreny amb moltes formacions rocoses, de terra vermella, de roques erosionades, de passos estrets, d'espectres d'arbres despallats i clavats a les pedres, de dunes de finíssima sorra roja. És una veritable meravella. Les penyes de "Els Set Pilars", batejades així per Lawrence d'Àrabia, ens donen la benvinguda.

Teteres al foc al desert de Wadi Rum

Els beduïns tenen l'exclusiva per guiar-nos en aquest meravellós indret. Ens enfilem, literalment, en un tot terreny malmès i brut, conduït per un home d'edat indefinida, amb el rostre cremat pel sol i solcat d'arrugues, amb el vestit clàssic de gelaba i mocador jordà tapant el cap, i amb una cigarreta mal feta, cremant de costat als llavis. L'espectacle ens treu l'alè. Aviat ens oblidem que anem asseguts en una espècie de banc que, a cada bot del vehicle, ens envia gairebé de cul a terra, que ens hem d'agafar per no picar als suports que havien aguantat un sostre fa molt de temps.....

Caminem fins a la font de Lawrence. La llegenda popular diu que en aquest lloc es van abeurar el tinent i la seva montura. Sentim el silenci. Taral·legem la banda sonora del preciós film de David Lean. Ens deixem portar per la fascinació dels seus personatges. Al mig de la sorra rogenca, emergeixen, del no res, el príncep Sharif Ali, vestit de negre, amb la seva pell bruna de color d'oliva, els cabells foscos i els ulls negres penetrants, i el tinent Lawrence, de blanc impecable, amb la seva pell clara, els cabells rossos i els ulls blaus transparents. A la llunyania, un núvol de pols ens anuncia l'arribada del *cheik* Awda al front de la seva tribu. Tres actors i tres personatges tan diferents, fent tractes amb el desert com a còmplice, amic o traïdor, que, per sempre més, estaran lligats a aquest indret irreal, fantàstic i sorprenent.

Paperines de paper, amb espelmes enceses a l'interior, ens marquen el camí fins a arribar a l'esplanada del Temple del Tresor,

a Petra. Espectacle de nit, s'hauria de fer el recorregut en silenci, sense flaixos, per preparar l'esperit per a l'arribada a la ciutat rosa. No és així, som molts i tothom parla, retrata, filma.... Malgrat això, ens asseiem a les estores ben posades a terra, per gaudir del que ens ofereixin. Està núvol, no hi ha ni lluna ni estels. Segons ens expliquen, la Unesco no deixa il·luminar la façana de Petra. S'ha de fer un esforç visual per veure'n la silueta. Prenem un te, escoltem música de *babà*, de flauta, i un beduí ens recita alguna cosa que, òbviament, no entenem.

De bon matí, tornem a fer aquest recorregut. En el primer tram del camí, ja trobem restes de tombes tallades a la roca. De cop, sembla que la muntanya es tanqui davant nostre. Hem arribat al congost del Siq. Un pas estret, enmig d'alts espadats, ens deixa que ens fem una idea de la dificultat que trobaren els antics invasors per arribar fins al poble nabateu. Van haver de ser els romans, amb la seva estratègia, els que van aconseguir envair aquest reducte amagat. Els van deixar sense aigua i van aprovisionar les caravanes, que anaven de pas, perquè ja no tinguessin necessitat d'arribar a Petra.

Serpentegem la ruta i al capdavant, enmig d'una petita esclatxa, ja es perfila l'esplèndida portalada del Temple del Tresor. Després d'un moment de silenci, i bocabadats, les exclamacions d'emoció i meravella flueixen de tots els cors. Malgrat haver-ho vist retratat, documentat i filmat de mil maneres, res no es pot comparar a ser físicament allà al davant, al mig de l'esplanada i en front de tanta bellesa.....

Avui fa un dia clar. El sol ens regala la seva presència. Caminem tot el dia per aquesta ciutat nabatea, i els colors van canviant segons l'hora del dia. Arreu, excavacions a la roca, cavitats, obertures, pedres erosionades i amb vetes que van del vermell al groc. Camells, burrets, alguna paradeta per vendre sorra, pedres o algun collaret, es confonen al mig d'aquest gran espai. Fins fa poc els beduïns habitaven Petra, però el govern, per millorar el turisme, els va construir un poble a poca distància i els permet de mantenir un lloc de treball amb l'explotació comercial de la zona.

Amb només un 5% excavat, queda molt per saber i descobrir. Ens parlen de tombes, de ciutat, però res no se sap del cert. No s'han trobat inscripcions, les sales són totalment buides i tampoc no s'han trobat ni restes d'ossos ni de vida. Potser el cop de pic d'un arqueòleg desvetllarà els secrets d'aquesta enigmàtica ciutat perduda.

Interiors
MOBLES, DISSENY I DECORACIÓ

C/ Sant Cugat, 11 · 08201 Sabadell
T 93 725 01 79 · F 93 706 80 39
www.interiorscasquet.com

ingrasa
la impremta

Tel.: 93 586 22 20

DILLUNS / PERE CORNELLAS

Un estil, un sistema, una manera de fer

A l'article del *Quadern* de desembre, parlava de dos partits d'una singular importància que el Barça acabava de jugar a la mateixa setmana: 2-0 a l'Inter i 1-0 al Madrid. Ara, és a punt de jugar-ne dos més, també un darrere de l'altre, que, pel moment de la temporada en què es trobem, seran, més que importants, decisius: la tornada dels quarts de final de la Champions amb l'Arsenal a l'Estadi i el partit amb el Madrid al Bernabeu. En aquell moment, es desconeixia quin seria el resultat final de la fase de grups de la Lliga de Campions i no s'havia disputat encara el Mundial de Clubs. Em semblava —i així vaig dir-ho— que això, més que un obstacle, més que un avantatge, perquè em permetia escriure sense estar condicionat pels marcadors. Ara he de tornar a dir el mateix, però amb més convenciment, perquè, aquesta vegada, els dos partits de referència encara s'han de jugar.

A dalt de tot de la classificació, a anys llum de la resta d'equips, com si aquesta Lliga la juguessin només ells dos. Empatats a punts i, teòricament, amb les mateixes possibilitats de proclamar-se campions. Empatats en això, certament, però en res més. Mentre uns continuen jugant la Champions, els altres ja fa molts dies que no hi són. Mentre a uns els va eliminar de la Copa el Sevilla pel valor doble de gols a camp contrari, als altres els va despatxar l'Alcorcón per un escandalós 4-1. Mentre nosaltres fem jugar cada setmana més de mig equip de la cantera i tenim en homes de la casa els nostres principals referents —Guardiola, Puyol, Iniesta, Xavi, Messi...—, ells basen els seus èxits —de moment, només relatius—, en figures mediàtiques vingudes d'arreu. Mentre el nostre és un joc de conjunt, resultat d'un estil, d'un sistema i d'una determinada manera de fer, el seu és un futbol èpic, fet d'empentes i investides heroiques, tan espectacular com incoherent. I, passi el que

passi d'ara fins a final de temporada, ells ho saben i, encara que no gosin manifestar-ho, els dol. És, i també ho saben, la seva autèntica derrota. A hores d'ara, a Europa, no hi ha cap equip com el Barça. Potser algú el pugui guanyar algun dia, però no n'hi ha cap que s'hi assembli.

De manera que tot m'està bé. Més exacte: m'està molt bé. Aquest és l'únic camí cap a l'èxit que comporta, a més, una profunda satisfacció. Només estic preocupat per una cosa. M'agrada tant com van les coses, sembla tot tan lògic i racional,

que tinc una por immensa que s'espantlli. Perquè, en el fons, no acabo d'entendre com pot ser que tot vagi tan bé. M'imagino quins en són els responsables —l'entrenador, l'equip tècnic, els cuidadors físics, els metges, els jugadors (i no només de futbol: de bàsquet, d'handbol, d'hoquei...). Però no sé si això serà suficient, perquè no ho és la Junta Directiva, convertida, any rere any, en un autèntic desgavell. Tampoc el seu president, ara tan atacat per una premsa que el venerava sense matissos, un megalòman vanitós i pedant. I menys els possibles encerts futurs de tota aquesta gent (jo continuo creient, encara que ningú no ho digui, que el fitxatge de Guardiola va ser només un

immens paraigües per si hi havia tempesta) ni dels que poden substituir-los que, pel que vaig veient, també fan una mica de por. Dubto, inevitablement: qui o què m'assegura, davant d'aquest panorama, que els astres ens continuaran sent favorables? A la meua edat, em resulta una mica molest haver-me de regir per actes de fe.